

УДК 346.5:330.341.1

М. Д. Василенко

АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ

На сучасному етапі розвитку держави формально склалася достатньо субординавана система керівництва інноваційним процесом. Статус суб'єктів інноваційної діяльності в юридичній літературі досліджено недостатньо; практично відсутні роботи, в яких розглядаються ці питання безпосередньо. Як відомо, особи, що визнаються суб'єктами права, можуть відрізнятися залежно від галузі права. Наприклад, для сфери публічного права характерні такі суб'єкти, як держава, центральні органи виконавчої влади тощо. Для галузей приватного права характерні такі суб'єкти, як фізичні та юридичні особи. Очевидно, що всі інноваційні структури, тобто ті, хто виконує інноваційні проекти, є суб'єктами інноваційної діяльності. Статус таких суб'єктів інноваційної діяльності докладно обговорено в монографії Ю. Є. Атаманової [1]. Там же обговорені різні точки зору на суб'єкти права і на суб'єкти правовідносин. Слід відзначити, що такі суб'єкти є також суб'єктами господарювання.

Інноваційна діяльність потребує державної підтримки в тій чи іншій формі і практично не може відбуватися без втручання держави в особі її центральних органів виконавчої влади. Тобто для реальних успіхів повинне бути державне регулювання інноваційної діяльності. Таке регулювання відбувається через центральні органи виконавчої влади, які є негосподарськими організаціями, які беруть участь у господарських правовідносинах. У даному випадку центральні органи виконавчої влади виступають як суб'єкти, які мають господарські права і обов'язки, хоча і не здійснюють безпосередню господарську діяльність. Такі суб'єкти є спеціальними, бо беруть участь у спеціальних відносинах, розроблених державою.

Мета статті — проаналізувати ефективність центральних органів виконавчої влади у галузі інноваційної діяльності за роки незалежності з адміністративно-господарських позицій.

Основними організаційно-правовими суб'єктами державної інноваційної політики є: Верховна Рада України; Президент України; Рада національної безпеки і оборони України; Кабінет Міністрів України; Національна академія наук України; Міністерство освіти і науки України; Державне агентство України з інвестицій та інновацій; Національний банк України. Чинне законодавство дозволяє окреслити основні повноваження та функції зазначених суб'єктів, які розподіляються таким чином:

1. Верховна Рада України визначає і затверджує основні засади і напрями наукової, науково-технічної та інноваційної політики, створює законодавчу базу, затверджує загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального розвитку та охорони навколошнього середовища.

2. Президент України визначає систему органів виконавчої влади і здійснює контроль за формуванням та функціонуванням системи управління у сфері інноваційної діяльності, а також утворює дорадчі органи з питань науки, науково-технічної та інноваційної політики.

3. Рада національної безпеки і оборони України, як координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України, координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сфері забезпечення науково-технологічної безпеки держави.

4. Кабінет Міністрів України здійснює державне управління та забезпечує реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності, сприяє створенню ефективної інноваційної інфраструктури.

5. Національна академія наук України, в тому числі, сприяє впровадженню результатів наукових досліджень, розвитку всіх форм інноваційної діяльності та міжнародного науково-технічного співробітництва.

6. Міністерство освіти і науки (МОН) України є головним органом виконавчої влади із забезпечення реалізації політики у сфері інноваційної діяльності. До завдань в інноваційній сфері, покладених на міністерство, належать забезпечення комплексного аналізу стану вітчизняної та світової науки і техніки; організація науково-технічного прогнозування; вибір та оцінка пріоритетних напрямів наукової, технічної та інноваційної діяльності; розробка державних наукових та науково-технічних програм; формування державного замовлення на науково-технічну продукцію; організація діяльності координаційних рад з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки; проведення державної політики у сфері інтелектуальної власності тощо.

7. Національний банк України визначає основні засади грошово-кредитної політики, здійснює банківське регулювання у фінансово-кредитній сфері.

Як відомо, в незалежній Україні організація державної підтримки заходів, спрямованих на впровадження науково-технічних розробок та нових інноваційних технологій, почалася реалізовуватися в рамках Державного інноваційного фонду, який був створений як центральний орган

виконавчої влади зі спеціальним статусом у сфері інноваційної діяльності [2]. До його основних завдань належало сприяння технічному переоснащенню вітчизняної промисловості, освоєння нових видів продукції, підготовка пропозицій щодо формування державної політики у сфері інноваційної діяльності, розробка організаційно-економічного механізму сприяння інноваційним процесам, пропаганда науково-технічних досягнень, організація виставок науково-технічної продукції тощо. Названий фонд функціонував протягом 8 років, за цей час видав різним суб'єктам господарювання більше 700 млн. коштів з Державного бюджету, які необхідно було з часом після закінчення проектів безвідсотково повернути державі. Через подвійне підпорядкування регіональних відділень їх керівники призначалися обласними адміністраціями не за професійними якостями, тому більшість коштів спрямовувалися на кредитування яких-завгодно проектів, але тільки не інноваційних. У результаті було повернуто лише 7% таких коштів [3]. Неефективність діяльності Державного інноваційного фонду стала головною причиною його ліквідації.

Правонаступником фонду стала Українська державна інноваційна компанія (УДІК) [4] — автономна організація, основні завдання якої виходили далеко за межі завдань Державного інноваційного фонду, визначених ст. 38 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [5]. Засновником УДІК стала держава в особі Кабінету Міністрів України з підпорядковуванням Міністерству науки і технологій, а після його ліквідації — МОН України, з 2005 р. УДІК була підпорядкована Міністерству промислової політики, а з серпня 2007 р. — Державному агентству з інвестицій та інновацій. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 28 травня 2001 р., названа компанія здійснювала маркетингові дослідження ринку; підготовку бізнес-планів; організацію та проведення експертизи; фінансово-економічний аналіз інноваційних проектів; надання юридичних, інших консалтингових послуг; брала участь у розробленні регіональних інноваційних програм чи проектів тощо. УДІК стала правонаступником майнових прав і обов'язків Державного інноваційного фонду та його регіональних відділень, у тому числі за договорами про надання інноваційних позик. Аналіз самої постанови дозволяє виявити її дякі недоліки, що пов'язані передусім з недосконалістю понятійного апарату, викладеного в п. 2, а саме:

1. Не зовсім вдалим є визначення інноваційного проекту, під яким розуміється комплект документів з комплексом заходів інвестиційного характеру, направлених на комерційне застосування науково-технічних розробок і нових технологій у виробництві або соціальній сфері [4].

2. В урядовій постанові до об'єктів, які можуть створюватися в рамках реалізації інноваційного проекту, відносять лише науково-технічні розробки і технології, не охоплюючи таким чином інші етапи інноваційного циклу. Сама науково-технічна розробка (наприклад, у вигляді дослідного зразка або дослідницької партії) виходячи з визначення інноваційного проекту є тим об'єктом, на створенні якого завершується інно-

ваційний процес. Проте розробникам на даному етапі своєї діяльності належить вирішити ще одне нелегке завдання — упровадити результати проведених ними науково-технічних досліджень у виробничий або інший цикл.

Тому завершенням реалізації інноваційного проекту, як мінімум, слід вважати отримання і використання (комерційне, технічне або інше) кінцевого інноваційного продукту.

Подібні законодавчі неточності можуть призвести до невиправданого ототожнення між собою таких понять, як інноваційний і науково-технічний проект, з огляду на те, що основною умовою реалізації останнього є: проведення різного роду науково-технічних розробок і отримання по них конкретних результатів.

У результаті виникають юридичні підстави для надання УДІК фінансової або іншої матеріальної підтримки суб'єктам науково-технічної діяльності по реалізації ними своїх «інноваційних» проектів, які фактично такого статусу не мають, оскільки спочатку не націлені на проходження всіх стадій інноваційного циклу і утворюють окрему категорію, що іменується як науково-технічні проекти. Звертає на себе увагу і п. 3.3 Статуту, а точніше абз. 1, відповідно до якого УДІК кредитує і фінансує науково-технічні і маркетингові дослідження, конструкторсько-технологічні й інші проектні роботи. Навіть незважаючи на те, що кошти УДІК, що виділяються, формуються з позабюджетних джерел, цілком логічним і обґрутованим є твердження про недоцільність їх «розпилювання» на фінансову підтримку заходів, які не мають кінцевого інноваційного результату (по своїй початковій цільовій спрямованості не можуть привести до отримання інноваційного продукту) або взагалі не пов’язані з інноваційною діяльністю. В цілому такі різні правові казуси, а також низька інноваційна культура тих, хто проводить супроводження проектів, нівелювали результати діяльності УДІК.

В 2007 р. Постановою Кабінету Міністрів України Українську державну інноваційну компанію перейменовано у Державну інноваційну фінансово-кредитну установу [6]. Таким чином, у структурі центральних органів виконавчої влади весь період часу ДІФКУ (УДІК) залишалася урядовим органом управління.

Натепер центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом у сфері інноваційної діяльності є також Державне агентство України з інвестицій та інновацій (Держінвестицій України), робота якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України [7]. Крім того, для розширення можливостей цього органу державного управління були утворені регіональні центри інноваційного розвитку як державні бюджетні установи, що підпорядковані безпосередньо Держінвестиції України [8]. У своїй діяльності Держінвестицій України мала керуватися Конституцією і законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, а також Положенням про Держінвестицій України. Однак Держінвестиції Україн-

ни за весь період існування працювало вкрай неефективно. Державні кошти витрачалися на «невідомі цілі» і «з грубими порушеннями законодавства». Усі ці факти підтвердженні неодноразовими перевірками Рахункової палати України (див. [9]). В середині 2009 р. для усунення можливих механізмів нецільового використання державних кошів було змінено структуру Держінвестицій України [9].

Іншим центральним органом виконавчої влади, відповідальним за проведення інноваційної політики в країні є МОН України в особі Департаменту інноваційного розвитку, діючого у структурі цього Міністерства. Саме Департамент інноваційного розвитку реально є відповідальним за діяльність технопарків і фактично їх супроводжує, тобто відповідає за розбудову діяльності технопарків. Головною функцією Департаменту інноваційного розвитку є організація експертиз та здійснення кваліфіковання інноваційних проектів та інноваційної продукції.

Для координації дій центральних органів влади і усунення перешкод у діяльності технопарків було створено Комісію з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів (КОД) [10], яка працює в координації і на базі Департаменту інноваційного розвитку МОН України та організаційно забезпечує роботу КОД. Комісію очолює голова, який затверджується Кабінетом Міністрів України. Голова Комісії організовує її роботу і несе персональну відповідальність за виконання покладених на Комісію завдань. До основних завдань КОД належать: розгляд пропозицій центральних і місцевих органів виконавчої влади, академій наук щодо створення технологічних парків та інноваційних структур інших типів; організація проведення експертизи проектів створення технологічних парків та інноваційних структур інших типів, ефективності їх функціонування; координація діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, академій наук, пов'язаної із створенням і функціонуванням технологічних парків та інноваційних структур інших типів; підготовка пропозицій щодо визначення пріоритетних напрямів діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів, підтримки реалізації інвестиційних та інноваційних проектів, що виконуються зазначеними структурами, за рахунок різних джерел фінансування; узагальнення досвіду роботи технологічних парків та інноваційних структур інших типів, підготовка пропозицій щодо вдосконалення їх діяльності, зокрема науково-методичного, кадрового та інформаційного забезпечення, а також щодо створення нових інноваційних структур тощо.

З метою відновлення повноцінної роботи технологічних парків в Україні Верховною Радою 12 січня 2006 р. було прийнято нову редакцію Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» (див. [11]), яким було відновлено деякі податкові та митні пільги для виконавців їх проектів (по сплаті податку на прибуток та по відшкодуванню сплати ПДВ при імпорті нових устаткування, обладнання і комплектуючих, а також матеріалів, які не виробляються

в Україні). Ці пільги були скасовані Законом України «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2005 рік”» [12] та деякими іншими законодавчими актами України. Однак найбільш суттєву основну пільгу щодо сплати НДС відновлено не було.

Закон визначив спеціальний режим інноваційної діяльності, який передбачає надання державної підтримки щодо стимулювання діяльності технологічних парків, їх учасників та спільніх підприємств при реалізації проектів за пріоритетними напрямами діяльності технологічних парків.

Відповідно до закону технологічним парком є юридична особа або група юридичних осіб, що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об’єднання вкладів з метою створення організаційних зasad виконання проектів технологічних парків з виробничого впровадження науково-технічних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції. Проект технологічного парку визначено як підготовлений технологічним парком комплект документів, який включає опис взаємозв'язаних заходів технологічного парку, визначає його учасників та спільні підприємства, співвиконавців і виробників продукції щодо проведення наукових досліджень, технічного, технологічного, конструкторського проектування, випуску дослідних партій та промислового виробництва інноваційної продукції, а також щодо фінансового, кадрового, маркетингового та комерційного забезпечення виробничого впровадження нових товарів і надання послуг, що пройшов у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку експертизи і внесений до державного реєстру. Для технологічних парків запроваджується спеціальний режим інноваційної діяльності строком на 15 років і діє при виконанні проектів технологічного парку.

Згідно із Законом України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» режим інноваційної діяльності поширюється на 16 технологічних парків. На сьогодні фактично діє лише частина технопарків. Станом на 1 вересня 2007 р. чинні свідоцтва про реєстрацію мали 45 проектів технологічних парків, з яких виконувався тільки 31 проект. У 2008–2009 рр. ситуація з діючими проектами тільки погіршилася. Відповідні центральні органи виконавчої влади мають ефективно забезпечувати реалізацію контрольних функцій щодо дотримання законодавства при здійсненні процедур державної реєстрації, а також визначення й оцінки економічних, соціальних, науково-технічних та інших результатів діяльності технологічних парків через делегування заступників перших посадових осіб у засіданнях цієї Комісії. З метою забезпечення ідентифікації інноваційних структур у межах інформаційного простору введено Державний реєстр технопарків та інноваційних структур інших типів, у якому враховується їх спеціалізація та основна характеристика інноваційного продукту. Це забезпечує доступність інформації про інноваційні структури для зацікавлених користувачів.

Крім того, існує ще Міжвідомча комісія з питань науково-технологіч-

ної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України та Міжвідомча рада з питань інвестицій та інновацій, організаційне забезпечення роботи якої здійснює Держінвестиції. Створено громадську раду при Держінвестиції як консультативно-дорадчий орган, який утворюється при Держінвестиції з метою здійснення координації заходів, пов'язаних із забезпеченням проведення консультацій з громадськістю щодо формування та реалізації державної інвестиційної та інноваційної політики. Інноваційну діяльність у країні «організовують» ще Український інститут науково-технічної та економічної інформації та Державний департамент інтелектуальної власності, останній є урядовим органом у складі МОН України.

Таким чином, можна зробити ряд правових висновків. Провал діяльності спеціального державного фонду [2] для державної фінансової підтримки інновацій та державної політики інвестування інноваційного процесу в Україні, яка була орієнтована переважно на вищезгаданий фонд, відбувся унаслідок того, що центральний орган виконавчої влади, на який покладалося забезпечення такої політики, фактично не виконував своїх функцій. Численні нормативно-правові акти, що регулювали діяльність Державного інноваційного фонду, поступово вивели його за межі адміністративно-правового поля. За таких умов фонд почав діяти автономно, на свій розсуд. До того ж не було розроблено методики визначення частки коштів держави при розподілі прибутків від реалізації інноваційних проектів; порядку оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності, що належить державі; положення про поставлення частки коштів держави на об'єкти інтелектуальної власності на бухгалтерський облік; положення про проведення конкурсу науково-технічних проектів на правових засадах тощо. Не покращилися справи зі створенням ДІФКУ (УДІК). Так, протягом шести останніх років Кабінет Міністрів України прийняв більше десяти постанов, метою яких було вдосконалення її статусу. Треба законодавчо заборонити Держінвестиції України використовувати передбачене бюджетом країни фінансування інноваційної діяльності, тобто фінансування інноваційних проектів технологічних парків (бо інших діючих інноваційних структур у спеціальному режимі в Україні натепер просто немає, бо не в спеціальному режимі можуть бути тільки окремі тимчасові винятки!) не за призначенням. Стан справ нагадує ситуацію з відомим скоріше своїми кримінальними справами, а не інноваційною діяльністю, Державним інноваційним фондом України. Ви можете подавати самий найкращий інноваційний проект технопарку, який пройшов всі відповідні експертизи, але у вас немає ніякої гарантії отримання державного фінансування або кредиту, бо Держінвестиції України та ДІФКУ керуються своїм розумінням інноваційного процесу і своєю експертizoю, і стає зрозумілим, чому з передбаченого бюджетом 2007 р. фінансування інноваційної діяльності до технологічних парків дійшли тільки 3 % виділених сум. А великі інтелектуальні, фізичні і моральні зусилля і час авторів проектів і керівників

проектів були затрачені безкоштовно і марно. На нашу думку, треба на експертизі розглядати інноваційні проекти, які представлені тільки через один з технологічних парків.

Одним із найсуттєвіших недоліків правового поля, в якому відбувається становлення інноваційної діяльності, є відсутність чіткого визначення на законодавчу рівні структури та принципів функціонування задекларованої державою інноваційної моделі розвитку. Це призводить до розбіжностей в розумінні правового апарату, порушення системності законодавчого поля тощо. Автори [13, с. 63] влучно відзначають, що важливим актом у сфері інноваційної діяльності України мало стати рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 квітня 2006 р. «Про стан науково-технологічної сфери та заходи щодо забезпечення інноваційного розвитку України», яке було введене в дію Указом Президента країни від 11 липня 2006 р. В Рішенні дано системний макроаналіз інноваційного законодавства України. У ньому пріоритетними завданнями діяльності органів виконавчої влади із забезпечення національної безпеки у науково-технологічній сфері визнано: розвиток національної інноваційної системи як сукупності інституцій, що забезпечують проведення ефективної державної інноваційної політики; забезпечення інтеграції освіти, науково-технологічної сфери та виробництва як передумови інноваційного розвитку економіки; всебічну підтримку фундаментальних наукових досліджень, спрямованих на забезпечення технологічного розвитку України; розвиток виробництва високотехнологічної продукції та послуг на інноваційній основі, першочергову реалізацію інноваційних проектів, спрямованих на суттєве поліпшення енергозабезпечення та енергозбереження, зниження енергоємності та ресурсовитратності виробництва. У зв'язку з цим Кабінету Міністрів України було поставлено завдання здійснити цілий ряд законодавчих ініціатив (заходів), спрямованих на реалізацію цих пріоритетних завдань, а саме: до кінця 2006 р. розробити і затвердити Концепцію розвитку національної інноваційної системи, яка б визначала основні параметри інноваційної моделі розвитку національної економіки та її структурної перебудови, а також план заходів щодо реалізації цієї Концепції. Однак на середину 2009 р. можна стверджувати, що національна інноваційна система як система в Україні фактично відсутня.

За оцінками деяких експертів, прийняття законодавчого акта, яким затверджено Національну доктрину інноваційного розвитку і модернізацію Міжвідомчої комісії з питань науково-технологічної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України, сприятиме вирішенню зазначененої проблеми [14]. Про наявність негативних тенденцій, системних недоліків і потенційних загроз, які склалися у сфері інноваційної діяльності, свідчать не лише практика останніх років діяльності українських технопарків, а й висновки Комітету з питань національної безпеки й оборони Верховної Ради (лист № 04-23/9-282 від 25.03.08 р.), висновки Міжвідомчої комісії з питань науково-технологічної безпеки при Раді

національної безпеки і оборони України, Національного інституту проблем міжнародної безпеки, Ради національної безпеки і оборони України (лист № 8/3-1445-10 від 16.04.08 р.), рішення парламентських слухань, проведених Комітетом з питань науки і освіти Верховної Ради (протокол № 14 від 16.04.08 р.). Однак у 2009 р. стан справ не покращився, про що свідчать результати парламентських слухань з питань інноваційного розвитку в 2009 р.

З позицій права звертають на себе увагу недоліки чинного законодавства, які, по суті, ведуть до порушення принципу верховенства права. Так, впадає в очі відсутність у Законі України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [15] статті, в якій мали б сконцентруватися принципи, з дотриманням яких повинні визначатися пріоритети інноваційної діяльності. Натомість названі принципи можна знайти у Методичних рекомендаціях щодо розроблення середньострокових пріоритетних напрямків інноваційної діяльності галузевого та регіонального рівня, затверджених спільним наказом Міністерства фінансів України, Національної академії наук України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства промислової політики України, Міністерства освіти і науки України [16]. Такий підхід не можна вважати правомірним. Адже підзаконний акт, яким по суті є названі Методичні рекомендації, не може суперечити Закону або вторгатися у сферу його правового регулювання.

Таким чином, необхідно дуже зважено підходити до адміністративно-господарського статусу суб'єктів інноваційної діяльності, їх реформуванню та забезпечення стабільного розвитку, бо через відсутність науково-гідного підходу відносно вже прийнятих нормативно-правових актів доводиться в авральному порядку вносити необхідні зміни. Зміни треба внести щодо встановлення мораторію, скорочення кількості пріоритетних напрямів з метою раціонального використання фінансових ресурсів, що спрямовуються в установленому порядку на інноваційну діяльність. Крім того, існує необхідність удосконалити структуру управління у галузі та розмежувати функції центральних органів виконавчої влади, запровадивши принцип одноосібної відповідальності.

Література

1. Атаманова Ю. Е. Господарсько-правове забезпечення інноваційної політики держави : монографія / Ю. Е. Атаманова. — Х. : ФІНН, 2008. — 424 с.
2. Про створення Державного інноваційного фонду : постанова Кабінету Міністрів України від 18 лют. 1992 р. № 77 // ЗП України. — 1992. — № 3. — Ст. 67.
3. Перспективи інноваційного розвитку України : зб. наук. ст. — К. : Альтерпрес, 2002. — 160 с.
4. Про утворення Державної інноваційної компанії : постанова Кабінету Міністрів України від 15 черв. 2000 р. № 654 // Офіційний вісник України. — 2000. — № 16. — Ст. 674.

5. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 13 груд. 1991 р. № 1977-XII // Відомості Верховної Ради. — 1992. — № 12. — Ст. 165.
6. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 8 серп. 2007 р. № 1007 // Офіційний вісник України. — 2007. — № 59. — Ст. 2348.
7. Про утворення Державного агентства України з інвестицій та інновацій : Указ Президента України від 30 груд. 2005 р. № 1873/2005 // Офіційний вісник України. — 2006. — № 1. — Ст. 17.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 р. № 749 «Деякі питання Державного агентства України з інвестицій та інновацій» // Офіційний вісник України. — 2007. — № 37. — Ст. 1497.
9. Держагентство з інвестицій та інновацій контролюватимуть пильніше // Голос України. — 2009. — 6 серп. — С. 2.
10. Про затвердження Положення про Комісію з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів : постанова Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2003 № 1219 // Офіційний вісник України. — 2003. — № 32. — Ст. 1706.
11. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 991-XIV // Відомості Верховної Ради. — 1999. — № 40. — Ст. 363.
12. Про Державний бюджет України на 2005 рік : Закон України від 23 груд. 2004 р. № 2285-IV // Відомості Верховної Ради. — 2005. — № 7-8. — Ст. 162.
13. Інноваційний розвиток України: політико-правові аспекти : монографія / за ред. В. П. Горбатенка. — К. : Юрид. думка, 2006.
14. Медведенко І. В. Від сталого зростання до сталого інноваційного розвитку / І. В. Медведенко // Перспективи інноваційного розвитку України : зб. наук. ст. / за ред. Я. А. Жаліла. — К., 2002. — С. 82–85.
15. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 433-IV // Відомості Верховної Ради. — 2003. — № 13. — Ст. 93.
16. Про затвердження Методики експертизи стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня : наказ від 23 груд. 2003р. № 840/382/528/459/688/513 МОН України, Мінекономики, Європейської інтеграції, Мінпромполітики // Збірник законодавчих і нормативних документів з науково-технічної, інноваційної діяльності та трансферу технологій. — К., 2006. — С. 275–283.

А н о т а ц і я

Василенко М. Д. Адміністративно-господарський статус суб'єктів інноваційної діяльності в контексті розвитку технологічних парків. — Стаття.

Проаналізовано ефективність центральних органів виконавчої влади у галузі інноваційної діяльності з адміністративно-господарських позицій. Центральні органи виконавчої влади виступають як суб'єкти, які мають господарські права і обов'язки, хоча і не здійснюють безпосередню господарську діяльність. Такі суб'єкти є спеціальними, бо беруть участь у спеціальних відносинах, розроблених державою. Показана роль МОН України і Державного агентства України з інвестицій та інновацій як центральних органів виконавчої влади в інноваційній сфері. З позицій права доведена необхідність удосконалити структуру управління у галузі та розмежувати функції центральних органів виконавчої влади, запровадивши принцип одноосібної відповідальності.

Ключові слова: адміністративно-господарський статус, господарське право, інноваційна діяльність, центральні органи виконавчої влади, технологічні парки.

S u m m a r y

Vasylenko N. Administrative-Economic Status for Subjects of Innovative Activity in Context to Technological Parks Development. — Article.

Efficiency of central authorities of executive power in innovative activity field from administrative and economic law position is analysed. Central authorities of executive power is the subjects with economic rights and duties, although they didn't carry out economic activity directly. Such subjects are the special, because they take part in the special government relations. Role of Ministry for Education and Science of Ukraine and State Agency for investments and innovations of Ukraine as the central authorities of executive power at innovative sphere has been shown. Necessity to improve a management structure from the law positions and to devide the functions for central authorities of executive power, introducing principle of individual responsibility.

Keywords: fdministrative-economic status, economic law, innovative activity, central authorities of executive power, technological parks.